

A vadgazdálkodás és a vadászat reformja nem kell, hogy egyenlő legyen a védett fajok lelövésével!

A Nimfea Természetvédelmi Egyesület állásfoglalása szerint a süketek párbeszédéként értékelhető a közelmúltban a dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr által képviselt vadászati szervezetek és némely civil zöld szervezet, valamint egyes aktivisták között zajló vadászati-természetvédelmi érdekellentétekről fellángolt vita.

A Nimfea Természetvédelmi Egyesület megdöbbenéssel veszi tudomásul, hogy a vadászatról, és ezen keresztül a vadásztársadalomról a médiában ismét negatív hangulattal, elítélő fogalmazással esik szó a dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr által képviselt vadászati szervezetek és némely civil zöld szervezet, valamint egyes aktivisták között kialakult vitában. A dr. Semjén Zsolt úr által kezdeményezett törekvések nyilvánosságra kerülése – főként egyes védett fajok vadászhatóvá tételével kapcsolatban – újból kedvezőtlen fényt vet a vadászokra ahelyett, hogy végre felszámolná a több évtizedes negatív sztereotípiákat.

Ennek okán elhibázottnak tartjuk dr. Semjén Zsolt kezdeményezésének „hangszerelését”, de ugyanígy vitatható hatékonyságú a cél érdekében az a heves ellenállás is némely zöld szervezet és aktivista részéről, ami a konstruktív párbeszéd megteremtése helyett a nyilvánosság előtt igyekszik a problémát hangulatkeltésre használni ahelyett, hogy annak szakmai alapjait megteremtő párbeszéd megvalósítását tűzné ki célul.

A miniszterelnök-helyettes úr „civil” kezdeményezése morálisan mindenképpen kétségeket vethet fel az összeférhetetlenségi civil-képviselési tevékenység ügyében, azonban tény, hogy a vadászati szervezetek érdekérvényesítési képességei az elmúlt években rosszak voltak, így azok nem tudták méltón, hatékonyan képviselni a magyar vadászok, a vadászat és vadgazdálkodás ügyét. Ezért érthetőnek érezzük, hogy a megváltozott politikai tényezők között ugyanezen szervezetek érdekérvényesítő képességük javulásával megpróbálnak általuk szakmailag indokoltnak tartott változásokat eszközölni. Néhány szakmai kérdés vitára bocsátását magunk sem érezzük az ördögtől valónak, és hiszünk a józan párbeszéd fontosságában, viszont az nem sülyedhet a demagógia szintjére. Kétséggkívül erre a párbeszédre komoly szükség lenne számos területen, de sajnos dr. Semjén Zsolt úr nyilvánosságra került kezdeményezése és az annak kapcsán kialakult széleskörű vita sajnálatosan egyáltalán nem szolgálta a vadászok és a vadászat pozitívabb társadalmi megítélésének az ügyét – sőt, a kívánt pozitív változások helyett inkább tovább rombolták a vadászok és a vadászat helyzetét annak ellenére, hogy a bölcs és fenntartható vadászat sok helyen szolgálhat természetvédelmi célokat amellet, hogy számos esetben lehet azt művelni harmóniában a természetvédelmi törekvésekkel összhangban.

Már a dualizmus korától kezdődően, majd még inkább a két világ háború közötti időszakban a magyar vadászat megítélése mind társadalmilag, mind nemzetközileg pozitív volt. A vadászat és a vadgazdálkodás fogalmainak különválasztására alig volt szükség, mert feladataikat jól ellátó, jó képességű szakemberek irányították a vadászatot helyi szinten épp úgy, mint az országos képviselés tekintetében – és ebbe a személyi körben nem ritkán beletartoztak a természetvédelem úttörői is. A magyar vadászikonok jó része – akik közül többen tekinthetők a természetvédelem bölcsőjét ringató, a természeti értékekért is kiálló és dolgozó szakembernek – általános megbecsülésnek és tiszteletnek örvendtek az akkoriban kialakuló természetvédelemben épp úgy, mint saját szakterületeiken. A magyar természetvédelem apostolai közül sokan egyben vadászok is voltak – és fel sem merülhetett a két szakma szembenállása ilyen hangulatban, mint azt most, illetve az elmúlt hetekben érezhettük.

Egy normális szemléletű vadászati vezetés mellett, és a fenntarthatóság megvalósítását célzó természetvédelemben nem lehetne ez ma sem másként, hiszen számos természeti erőforrás használatával kapcsolatos folyamat sújtja a természeti értékek megóvásáért dolgozó természetvédelmi szakmát éppúgy, mint a vadgazdálkodás. Számos területen jelenik meg a mindkét területre alapvető hatást gyakorló agrárium és erdőgazdálkodás területén is a közös érdek, hiszen a természetes élőhelyek megőrzése mindkét ágazatnak alapvető fontosságú kérdés. Kölcsonös érdek lenne például, hogy a diverz habitatstruktúrát kialakító agrár- szakpolitikai törekvésekben közösen álljanak ki a mezőgazdasági támogatási rendszer átalakításáért, és együtt harcoljanak az állami erdők bölcsebb és fenntarthatóbb használatáért is, az ökológiai funkciókban hasznos erdősávokért és általában a természetes élőhelyeket romboló fejlesztések megakadályozásáért.

A mezőgazdaság tájszerkezet-alakító (így élőhely-fenntartó) vonatkozásaira alapvető hatással lévő, vidékfejlesztési szempontból is kedvezőtlen nagybirtokszerkezet (és az ezzel együtt járó nagy táblaméret) kialakulása, vagy az egyre intenzívebb agrotechnikai módszerek éppúgy kedvezőtlenek a természetmegőrzés politikája, mint az apróvad-gazdálkodás szempontjából, és ezek jóval nagyobb jelentőséggel hatnak mind a vadgazdálkodási, mind a természetvédelmi szempontokra, mint pl. némely ragadozómadár faj vadászhatóvá tételének a kérdése – főként ha az emellett szóló érvek tudományos vizsgálatok eredményeivel könnyedén cáfolhatóak. Nyilván azonban a természetvédelmi szakmának is el kell fogadnia, hogy egy-egy faj természetvédelmi státusza nem lehet örökre szóló és bebetonozott, hiszen a közös állományfelmérő monitoring-tevékenység és a tudományos kutatások eredményeinek függvényében egy-egy faj védettségének feloldása képezheti vita tárgyát – ha a faj állományának megőrzéséhez szükséges ökológiai igények egyébként biztosítottak, és a stabil populációk megőrzését nem veszélyeztetné az ésszerű vadászati tevékenység.

Sajnos a vita mégis sokkal inkább konfliktusteremtő hangulatban, a konstruktivitás mellőzésével zajlik, még a látszólag olyan kicsinyesnek tűnő ügyekben is, amelyek hatásai jóval jelentéktelenebbek, mint azon kérdések, amelyek közös képviselétével számos eredményt lehetne elérni.

Mind a vadgazdálkodás, mind a természetvédelem érdekeit számos esetben jól szolgálnák az olyan kezdeményezések, amelyeket a felek a közös célok elérése érdekében együttesen kezdeményezhetnének. Példaként említhetjük a magasabb agrodiverzitás megvalósítását elősegítő mezőgazdasági támogatási rendszer kialakítását, amely kisebb táblaméreteket szorgalmazna meghatározva a maximális táblaméretet, támogatná a mezsgyék, a vegyszermentes táblaszegélyek létrehozását. Közös ügy lehetne kormányzati, szakmapolitikai törekvések megtétele a szántóföldi növényvédelem megvalósítása során az élővilágra kevésbé káros vegyszerek terjedéséért éppúgy, mint a mezővédő fasorok visszaállításának kezdeményezése, és az erdőállomány fokozottabb védelme. A vadászati érdekképviselői szervezetek önálló érdekképviselői munkája során is jócskán adódna olyan terület, amely más szakmai szempontok sérülése vagy a természetvédelmi szempontok lábba tiprása nélkül javíthatná a vadászat feltételeit. Elfogadhatjuk, hogy méltatlan az a jogszabályi háttér ami a fegyverhez jutás és a fegyvertartás kapcsán jelenleg hatályos, és épp úgy szinte vicces, ahogy az némely vadászati kelléket „közbiztonságra különösen veszélyes” kategóriába sorol. A hivatásos vadászok 3000 hektáronkénti foglalkoztatási kötelezettsége számos apróvadás vadásztársaságnak teremt komoly problémákat, hiszen annak forrásigénye, az állam által kirótt bevételkényszer sok helyen az őzállomány el fiatalodásához és minőségi romlásához vezetett, valamint az apróvadállomány drasztikus túlvadászatát eredményezte. Éppígy átgondolásra lenne indokolt a vadásszá válás feltételeinek megváltoztatása, és minden bizonnyal a természetvédelmi szakma által is támogatott lenne, ha a megfelelő

szintű tudás és szemlélet kialakítása érdekében a vadászvizsgák előtt érdemi gyakorlati tapasztalatot kellene szerezni a vadászjelölteknek. Mielőbb – érdemi társadalmi párbeszéddel – szükséges lenne egy hosszú távra szóló, nemzeti vadgazdálkodási program létrehozása is, amely a természetvédelmet – mint a természetes élőhelyek védelméért dolgozó ágazatot partnerként, együttműködőként kezeli. A vadászat tekintélyének és pozitív társadalmi megítélésének szempontjából viszont olyan általános stratégiát kellene alkotni, amely a politikusi befolyással való üzerkedés nélkül tud megfelelő érdekképviselési háttérrel teremteni a társadalmi támogatottság megteremtésével.

Ehhez a jövő nemzedékek számára mind az ifjúsági-, mind a természetvédelmi szemléletformáló programokban való részvétel szorgalmazása szükséges – amellett, hogy a vadászatra jogosultaknak is feladatául kellene tenni a vadászati kultúrát építő hagyományörzést, hogy a széles társadalom is mint a fenntartható, bölcs tájhasználat egyik szükséges elemeként tekintsen a vadászatra.

Tennivaló tehát akad jócskán, és ezek közül számos olyan is létezik, amelyben a természetvédelem ésszerű partner lehet. De mindaddig, amíg a süketek párbeszédéhez hasonló marad a kommunikáció jellege – és az is csupán a nyilvánosság előtt zajlik egymás szempontjainak, érdekeinek figyelmen kívül hagyásával úgy, hogy a politika az erőfölénnyel való visszaélést használja érdekképviselési eszközként – ez nem valósulhat meg.

A Nimfea Természetvédelmi Egyesület elkötelezett a természetvédelem mellett, de ez nem jelenti azt, hogy ne kollégaként tekintenének munkatársaink, tagjaink a vadásztársadalom szereplőire, és ne keressék a párbeszéd lehetőségét azokban az ügyekben, amelyek mindannyiunk számára fontosak, mert hisszük, hogy akár madarász, lepkész, botanikus, vagy vadász – egyaránt természetvédő, és mindegyikben megtalálható az együttműködésre való törekvés, a józan párbeszéd igénye.

Sajnáljuk, hogy az elmúlt hetekben főként olyanok hallatták a vitatott kérdésekben hangjukat, akik szemlátomást nem törekszenek erre a párbeszédre – legfeljebb csak szavakban, őszinte szándék nélkül. Fekete István, aki soraival több lelket mentett meg, mint a legjobb pap, megtestesítette az igaz vadászembert éppúgy, mint a természetet szerető, féltő szakembert, és tudta: *„Olyan kevesen szeretik a ködöt, és olyan kevesen találkozunk benne, de akik találkozunk, nemcsak a ködöt, de egymást is szeretjük.”*

Természetet szerető, természetet járók, természetvédő vadászok, vadászó természetvédők és a párbeszédre nyitott „zöldek” egyaránt várják a józan, szakmailag megalapozott párbeszédet – aminek már épp itt lenne az ideje!

Nimfea Természetvédelmi Egyesület

2011. május 3.

Bővebb információ:

Sallai R. Benedek (srb@nimfea.hu - 20/391-41-47)

Kontos Tivadar (titi@nimfea.hu - 70/382-42-34)